№ 10

...ai byriin proliitaarnar negedegtiil

Пролетарии всех стран соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin

YNEN

...(b) namiin B-M. mozkom ba B-M. respyybl. TK bolon yiledber. ebleliin zebleliin emeneеs eder byri niitelegdene IX dygeer zilde garça baina.

1932 onii
MAI 8 eder

№ 107 (660)

Zakika yne:
Sara byriin 1 tekerig. Alban gazaruudta 1 tek. 80 men. Gadaada ulasta—1 tek. 50 men. Dugaar nezeedlin yne 5 menge

„B-M. Ynenii" Koroonii aadris: Верхнеудинск. Центросоюзная 19 тел. № 2-28.

...arilgada ekilen oroko cag eni engeree

Kolkoosiin barilgada bolşoviigiin kurdabçalaar oroko keregtei

...o kedee azaliin socaliis zamaar ...n debzeze ba ilangajaa mal ...i kolkoosuudta ba rajoonguudta ...maliigi tomozoruulan olodkozo, ... açag olziigi jikedken yrgedke...gaa yjede, kolkoosuudiigi ne...azaraa suurizuulan baiguulza, ...ba kolimog yylteriin bolon ...inçi aduu maluudiigi dulaan ...s dulaan bairanuudaar kangaka ...l bolbol kolkoosiin baiguulal...asuudaliin gol zyilni bolko ...bi.

...ai respyyblig dotor 1932 ondo ...rajoonguudta kedençineen baril...d byteegdeke josotoib gebel. ...adiin kolkoosuudiin teb kolboo ...arilgiin tasagiin zokiooson tese...josoor bolbol ykeriin dulaan ... 25 keseg baiguulka baina, ...lasan baira 131, morinii baira ...koni ba jamaanii baira 19 tuga...baira 28 ba gadna kolkoosuudta ... baira barika tesebtei baina ... respyyblig dotor 45 tomo ge...ba men çadabal nezeed kolkoos...e baani bii bolgoko gesen baina. ...i caana 20 keseg syynii zavoo...digi barika ba 15—briinziin zavooduud bolon 10 keseg kedelazaliin maşiina zebsegiin zasabariiin darkanii gazaruudiigi baiguulka gesen tesebtei baina. Ene zokiooson teseb bolbol gazariin refoormiin talaar jabuulagdaka josotoi karaa baina.

Uçar iime deerees kedee rajoonguudiin kolkoosiin kolboonguud, aimagiin gazariin tasaguud ba nam, komsomooliin emki yyryyd bolon bişe bişe niitiin emkinyydiin urida tuskai tesebiigi cag bolzor dotorni zuun kubi gyicedkekeer yle baran ganca enyygeer kizaarlaka bişe ali çadaka argaar byke aduu maluud ba tyynçilen kolkoosçodiigi erkim sain bairaar kangakiin uçaraa tuiliin jkeken kariuucalgatai baina.

Iin bolkolo uridçalan barilgada kereglegdeke modiigi gyiced beledke ke josotoi begeed, odoo barilgiin modonii beledkel ker zerge jabaza bainab gebel:

Koriiin aimag beledkeke josotoi modiigoo 100% gyicedkebe, Zakaaminii rajoon—150%, M.-Şiber—100% Bargazan—100% gyicedkezei. Enyynri syylde tekeze jabagçad gebel. Agiin rajoon 60% Selengiin aimag —75% Jaruuniin rajoon—80% gyicedkebe. Egee syylde zigşyyriteigeer kozomdogçod gebel, Bauntiin rajoon 30%, Bookonii aimag —15% ba Kiaagtiin aimag araikan 10% g. m. gyicedkebe. Enyyn deerees yzeze medekede olonki rajoonguud bolbol barilgiin modonii beledkeliigi gyicedkesen ba ilyybçilen gyicedkesen baika, Gebeçi zarim rajoonguud boloşogyigeer kozomdozo jabanam.

Tyynii caana çukala temdegleke uçar bolbol barilgiin teeknigte şudalsan kynyydiigi kedeegyyr gargaka jabadal jike sula baina, gebel 14 rajoonguudta 14 teeknigyydiigi tebees ilgeke josotoi aad tedenees miil kojor teeknigyydni ilgegdesen baina. (Agiin ba Selenge kojorto)

Byke kolkoosuud bolbol apreeli saraas ekilze tuskai barilgadaa oroson baika tula, manai oiriin zorilgonuud bolbol. Bolşoviigiin gurbadugaar kabariin tarilgiin kazuugaar barilgiin kedelmeriiigi tasalduulal ygii daiçalkii josoor jabuulka ba byke modonii darkacuudiigi barilgiin kedelmeride ergeer kanduulka josotoi.

...(b) Namiin B.-M. moziin komiteediin tobçoonii 1932 onii apreeli 19 ederiin togtoomzoos

BUULGABARI:

...Aradiin gegeereliin kaadar tu... Mozkomiin gargasan togtooliigi ...dkedeggyi jabadal tukai.

(Menkiin)

...adiin gegeereliin kercgiigi udari...oloodogço kaadar kerkin kereg...ke tukai Mozkomiin emenees ...n togtooliigi zarim aimaguud ..., Kori, Alair ba busad) gyiced...ygii ondoo kedelmeride kajadag ...bli baikiigi temdegleed togtoo...

...Aimagiin aradiin gegeereliin ta...gi erkilegçediigi ba dunda sur...iin erkilegçediigi Mozkomiin ...ri ygiigeer ondoo kedelmeride ...muudiin zygees kajaka jabada... korimzolko.

...Agiin aimagiin aradiin gegeere... tasagiigi erkilegçe Yrbibaajeviigi ...giin gazariin tasagiin erkilegçe ...oko gesen aikomiin togtooliigi ...eze gegeereliini tasagta batalka. ...riin tasagiigi erkilegçede busa ...igi gurban konogiin bolzor dotor ...ekiigi Mozkomiin kaadriin tasag...aalgaka.

...Koriiin aikomiin togtooliigi sel... nek. Ylzyitiinkiigi aim. aradiin ...gereliin tasagiigi erkilegçeer bail...

...Alairiin aikomiin togtooliigi selgeze nek. Dabaanoviigi Alairiin namiin emkiees duudan acaraad Selengiin aimagiin gegeereliin tasagiigi erkilegçe bolgoko.

5. Selengiin aimagiin namiin emkiees nek. Byinoviigi duudan acaraza Sybykte—Karjaastain kolkoosiin zaluuçuudiin surguuliiin (Ş K M-iin) erkilegçe bolgoko.

6. Surguuliiin bagşanariigi ondoo kedelmeride jabuuldagiigi aikomuudta korimzolko.

B K (b) Namiin mozkomiin sekretaar **Moskaliev.**

Byke kolboonii gegeereliin kedelmeriçeediin VIII dugaar kural

ENE ZURAG DEERE: apreeli sarada bolson tus kuraliin prizidiymde n, n. Kryypski, ba Bybnovaa kojor suuza baina.

Main negen tedeeneide manaida kojor

Main negen kiliin caana

...Japoonii olonki kotonuudta ...in negenii demonstraacanuud bolbo

...Tokioo, 5 (T). Japoonii olonki ko...tonuudta main negenii demonstraa...nuud bolzo demonstraacada jabag... poliico kojoriin koorondo tula...daanuud boleod demonstraacada ...gçadaas kinaltada abka jabada...d yzegdebe geze syyliin medee...dees ilerne. Nogoo geze gazarta ... kyn demonstraacada kamaada... baina. Tendeki usaçanii kargis...kiin udaridagçad bol bişe emki...ydiin main negenii demonstraacanudiigi keterkii zyynii jabadaluud deere toolzo, eceeken zontoi miitinge kiibe. Tokasida 1000 kedelmeriçen demonstraacada garsan baina. Kubiskaliin duu duulsanii tula keden arbaad kyn kinaltada abtaba. Gify, Oçaki, Okajama geze kotonuudta bolson demonstraacanuudta koto byrin 1000 aas ily kyn jababa. Macyzak geze gazarta bolson tariaaçanii demonstraacada 600 aas deeşe kyn kamaadasan. Tariaaçanii demonstraaciigi tariaaçanii koboogiin zyyn tala udaridaba. Demonstraacada jabagçadaas 10 kyn kinaltada abtaba. Ningatada main negenii demonstraacada 1000 aas deeşe kyn jabazai.

Kitadiin suragçad bol „Gomindaan ygii bolog" gesen loozontoi demonstraaca kiibe

Şankai, 5 (T). Kitadiin Beipindeki zasagiin gazaruud bolbol main negenii kubiakaliin jabuulganuudiigi saraka kemzeenyydiigi main negenii eder naribçalan ababa geze Kitadiin soninuud medeecene. Soldaaduud ba poliiciinkinda surguuli, niitiin cuglarka gazaruud geke metede şadar baisan dailaldakada zokistoi gazaruudiigi ezemden olkiigi zakiragdasan baina. Basa 100 suragçad bol „gomindaan ygii bolog" gesen loozontoi demonstraaca kiibe.

Main negen manai SSSR-te.

...eepriin gidroelegtrestaanca ...in negenii eder socaliismiin albanda oruulagdaba.

...Kiçkas, 5 (T) Dneepriin gidroeleg...staanciigi baiguulagçad main nege... eder tyykete şiidkekii çanartai ...ta kiize byke delekein sain eder ...ko main negende Dneepr meren ...i socaliismiin albanda oruulagdaba. ...lekei deere ton jikeken staanca ...lko Dneepriin gidroelegtrestaanciin ...yyçiin agregaadiin elegtriin uras... bol ydeşiin 6 cag 50 minuutada ...çiin laampa asaaba.

...in negenii eder zeblelte ...sta tyrbiina ba generaato...udiigi baiguulka jabadalda ...ekl tabigdaba

...Moskvaa, 5 (T). Main negenii eder Karikooviin tyrbogeneraatoriin zavoodiin kedelmeriçen ba udaridagça teeknigiin kedelmeriçed miitinge kiibe. Zavoodiin tesebleqdesen kyçiigi bejelyylen aşaglakiin keregte byke kyçee gargaza 25 volkooviin elegtretaanca ba 4 Dneepriin baiguulaltanuudtai tencyy kyçetei tyrbiinenyydiigi zil bykende orondoo byteeneke bide geze kedelmeriçen ba inzeneer teeknigyyd bol togtool dotoroo biçesen baina. Miitingiin syyleer nek. Petroovski bol tyryyçiin tokaarnii stanook jabuulba. Ene bol zeblelte ulasiin tyrbiine ba generaatoruudiigi baiguulka jabadaliin ekilsenii temdeg bolzoi.

Tyrbogeneraatoriin zavoodiin kedelmeriçen bol nek. Petroovskiigi kyndete tookari bolgon songozo tyryyn jabuulagdasan stanookiigi nek. Petroovskiin neremzetei Stanook bolgobo.

* * *

Keben ceberleke maşiina oros orondo anka byteeseer 6 zil dyiceбe

1926 onii main 8 nii eder Neevskiin zavood bol anka tyryyn keben ceberleke maşiina byteeze gargasan baina. Ene bol orosiin orondo byteegdesen anka tyryyçiin keben ceberleke maşiina baisan.

Olon temeniigi udaridan kubiskaliin şine dainuud teeşe dabkijaa

SSSR-iin yiledberiçenii eblelyydiin 9 dygeer jike kural deere nek. Lozoovskiin kelesen iledkelees

Moskvaa, 27 (T). [byke kolbootiin yiledberiçenii eblelyydiin IX dygeer jike kural deere yiledberiçenii eblelyydiin byke kolbootiin Teb zebleliin profiinteerniin dergedeki teleelegçeneriin toocon iledkeliigi n. Lozoovski kelebe. Jike kuraliin teleelegçed nek. Lozoovskiigi nergice aliga taşaza ugtazai.

Zeblelte ulasiin yiledberiçenii eblelyydiin engersen cagiinçi ba odoogiinçi kedelmeriiin turşalganuudiigi byke oronuudiin kubiskalta yiledberiçenii ebleliin kedelgeenyyd bol jike kanamzalan kylieeze abadag baina geze Lozoovski ekilbe. Byke delekein kedelmeriçen bol manai oronii kedelmeriçen angiiin çukam jaaza byrziiteniigi ilaza, odoo kolbooto ulas bolko ilagdaşa ygii kyçiigi bii bolgosonii tukaida tuskai sanal tabiza SSSR dotoriin socaliis baiguulaltiin debşeltiigi maşa jike sonirkoltoigoor karaza baina.

Kapitaliismiin stabiiizaaciin eces bolbo

Byke kapitaalta delekeigi gurbadaki zildee kabçaza baigaa urid yzegdee ygii ediin zasagiin jike kriizis, Dorono kizagaarta ekilsen dain baildaagaar Versaaliiin sisteemiigi tasalsan jabadal ba kolooninuudiigi dakin kubaakiin telee temeceke temecel—ede bygede bol kapitaliismiin dotoodiin zerildeenyydiin ulamaas şine şineer dakin belegyyd bolon ilgarka şine dain baildaanuudiin tokiooldoko jabadaluud ba iimees byke delekein prolitaarinariin emene şine zorilgonuud garkan zailaşa ygii geze kominteerniin 6 dugaar kongreesaas gargasan zaabariiin zebiigi byrin batalna. Delekein byke baidaliigi cegneze „kapitaliismiin stabilizaaciin tegeske cag jirebe" geze keleze bolno.

Dainii ajuuliin eselte.

Odoo imperaliistanariin etegeedte Fraanca, Japoon, Poolşo, Rymiini, Çekoslovaag, Jugoslaavi ba Beelgi geze ulasuudaas SSSR-iigi ceke esergyyceke byrin bejezen togtoson antaanta bolood baina. Ene antaanta bol Aangliaas tedkemze abana. Bişe keden olon ulasuud bol zeblelte ulasiigi esergyyceke kolboodo eesediingee kamaadalcaka jabadaliigi ene antaantada jaabal yneteigeer kudaldaka geke zergiin şugamiigi barimtalza baina. Dorono kizagaarta bolson keregyydiin ulamaas KAKŞ bol busadaas tasarsan baidalda orozo odoo Zeneevede nekediigi biderçe baina. Imperaliistanariin şiidkegdeşe ygii zerildeenyydeni toboin garça olon ulasiin koorondiin ulas teriin baidaliigi ulam berkedyylne.

Byke oronuudta buu zebsegiigi tekeerke jabadal bol aimşagtai kemzeeteigeer eseze baina. Japoonton bol Kitadiin aguu jike gazariigi buliaaza abaad, basa dain ceregiin materjaaluudiigi maşa jikeer kudaldan abça baina. Ene bol zebken Kitadiigi esergyycekeer yle baran basa SSSR-iigi esergyyceze Japoontonii dain ceregiin beledkeliigi kyçelen kiize baisaniigi gereçelne. Japoonii imperaliistanariin şunakairalgani keterçe baina. Byke zeblelte ulasiin Dorono Kizagaariin oroniigi Irkyy kyrtele buliaan abka zabdalgatai tedenii baisaniigi keden olon barimtanuud todoruulna.

Japoonton Francuuztan kojoriin bodolgiin zeblelte ulasta esergyy şinzeteini odoo ton ile bolbo. SSSR bol eb nairamdaliigi kyseze baisanaa barimtalan todoruulba. Gebeçi, kegzeze baigaa uçaruudiin şiideberini bidenii medeleer bolodog ygii ba dainii ajuul prolitaariiin digtatuurata oronii kilede oirotozo baina. Byke delekein byrziiten bol eeriingee byke kyçiigi SSSR ba byke delekein prolitaarinariigi esergyycesen nege niudarga bolgon zangidana. Tere bol—kapitaalta oronuudiigi kabçaza baigaa ediin zasagiin kriizisees garka yydiigi imagta dain cereg dotor biderne. Kojor sisteemenyydiin ebtei zergelze baika baidaliin tegesel oirotobo.

Byke Delekein kriizis ba prolitaarinariin ediin zasagiin baildaanuud.

Byke kapitaalta oronuudta aza yiledberiiin byteel şuud kasagdaza baina. Basa kedeenii aza akui ba urislamzaba mengen sangiin sisteeme kojor gynzegii kriiziste dairagdaba. Ene kriizis maşa gynzegii, iimees kapitaliismiin koişodoo baiza çadakiin tukai byrziiteniiçi teleelegçed sezeg teredeg bolbo. Kriizis bolbol kedelmeriçen angiiin baidaliigi şuud muuduulzai. Kedelmeri ygii jabadal yzegdee duuldaa ygii kemzeetei bolbo. Germaanidn 8 milijoon tukai, KAKŞ-da 14 milijoon tukai, Aanglida 3 milijoonoos ilyy kyn kedelmeri ygii baina.

Byke delekei deere kedelmeri ygiiçyyd 48 milijoon kyn azai. Kedelmeri ygii baidal bolbol aguu jike yleskelen jadaraliigi tokiooldulzai. Nek. Lozoovski bol kapitaalta oronuudiin ediin zasagiin kriizisiigi SSSR-iin aradiin aza akuin debşelte ba azalçanii aza amidaraliin baidaliin yrgelzedeesaizarça baisantai zişeelebe. Kapitaalta ba socaliis ene kojor sisteemenyydiin koorondoki ilgalani odoo prolitaarinar byride ile baika josotoi.

Odoo baigaa uçar baidalda yiledberiçenii eblelyydiin internacanaal ba tyynii keltesyydiin kedelmeriiin gol asuudal bol byrziitenees kedelmeriçen angiigi dobtolko dobtolgodo kariuu emkidkeke ba bolomoor gazartani eesedee tedeniigi dobtolko dobtolgodo oroko jabadal men. Ediin zasagiin baildaanuud byke kapitaalta delekei deere bolzo baina. Ene temeceliigi yyskegçed ba udaridagçadani kaanaçi komuniis namuud ba yiledberiçenii ebleliin internacanaaliin keltesyyd men azai. Ediin zasagiin temeceliin dyngyydiigi gargaza yzebel yiledberiçenii ebleliin internacanaaliin keltesyydeni zarim gazaruudta gyiced eesediingee yyrgenyydiigi gyicedkeze çadaa edii baina, Tede bol olon temenii daiçalkii beledkelees basala kozomdosoor baina. Yyn tukaida bolşoviig josoor ceke keleke josotoi.

Yiledberiçenii ebleliin internacanaaliin keltesyydiin dain ceregiigi yyskegçedtei temeceke temecel.

Udaani nek. Lozoovski bol imperaliis dain baildaaniigi yyskegçedtei yiledberiçenii ebleliin internacanaaliin keltesyydiin zygees temeceke temeceliigi iledken kelebe. Gol zorilgo bol ene temeceliigi ulaan yiledberiçenii eblelyydiin eder bykenii kedelmeritei tasarşa ygiigeer kolbuulka jabadal men.

Yiledberiçenii eblelyydiin internacanaaliin Japoondoki keltes bol eseebter geşyydtei bolboçi dain baidaaniigi esergyyceke idebkitei temecel kiideg bolsonoos koişo tere bol nileed bekezesen baina. Japoonii poliiciin zygees kediiçi şiryyneer kabçagdaba merdegdebeçi japoondoki keltes bol jikeken byteemzenyydiigi gyicedkebe. Geşyydiin too 35 mingan kyn kyrtele oloşorbo. Ene keregte basa Japoonii komuniis nam bol jikeken byteemzenyydiigi gyicedkezei. Keden olon zuun dain baildaaniigi esergyyceke demonstraacanuud kiigdesen baina. Byke kuurai gazariin ba usan ceregyydiin dunda kylkieen bolzo zebken tus soldaaduudaas baitugai, gadna bykeli rootonuudiigi buudaza alaka jabadal bolson baina,

Dain baidaaniigi esergyyceze manai temeceke temecel bol kubiskaliin jabuulganuud, dain baildaanda beledkeke jabadaliin suuriigi ileşeryylen gargaka jabadaluudtai kolbootoi.

Paciifidiin josonii kooson ygenyyd ba basa dain baildaan zailaşa ygii bolko gesen şaltagaan olzo, dain baildaantai temeceke temecelees arcaka zabdaiga gargagçadta kair nair ygii katuu kariuu egçe cukariuulka çukala.

Dain baildaanii bolkoni zailaşa ygii gebeçi, bidener tyynii tokiooldoko cagiigi ali bolko argaar koişoluulka ujalgatai baina. Uçarani ulam koişoo bolko byri byke delekein prolitaarinar ulam kyçetei bolzo, manai angiiin daisad byri sularka josotoi baina.

Dain baildaaniigi esergyyceke temecel bol kapitaaltanii kolooni oronuudiin kedee toskon gazarta nebterçei. Olon temen bol dain baildaaniigi kyseke ygii ba ilangajaa S S S R-iigi esergyyceke dain baildaaniigi byriçi kyseke ygii azai. Tede bol manai oroniigi saişaana.

Reformiistanuud bol urbagçadiin yyrge gyicedkene.

Kedelmeriçen angi dotor baigaa manai gol daisan bolko socaal demokraadnar jamar yyrge gyicedekneb? Kriizis bol emkitei kapitaliisma tukai reformiistanuudiin „teoorinuudiigi" butacokibo. Amsterdaamiin internacanaal bolbol yzegdee duuldaa ygii kriizis ba kedelmeri ygii jabadaliin emene tulan jireze kapitaalta josonii aza akui bol getelke arga olzo çadaka ygii baina gedeg bolbo. Socaal demokraadnar bolbol kriizisees zailakiin tula „odoo baisan ulasiin baiguulaltiigi kubilgaka" gesen guiltiigi Liiga Naacada oruulkaas bişe ondoo ilyy sain arga olbo ygii. Ynendee amsterdaamdakinii byke teoori ba bodoto kereg deere kiize baigaa jabuulganuudani byrziiteniigi byke kyçeeree tusalalcaka çukala gesen jabadal bolno.

Socaal demokraaduud bol dain baildaanuudiigi esergyyceke temecelde iime urbaltiin koroto bodolgiigi jabuulna şuu. Dain baildaan bolzo baisan juuma odoo ygii, Dorono kizagaarta „baga caga arcaan" bolzo baina geze tede keledeg baina. Japoonii socaal demokraadnariin abarini sonirkoltoi. Bi ba minii neked bol kizagaar ygii kaanta zasagiigi barimtalagça monarkiistanuud bide geze Japoonii socaal demokraadnariin Teb komiteediin tyryylegçe Abe ceke kelezei.

Japoonii reformiistanuud bol dain baildaaniigi esergyyceze zebken temeceke ygiigeer yle baran, karin kitadiin kamaatai gazariigi buliaan ezemdeke jabadaliigi saişaaza ba zebşeeze baina. Dain ceregiin tokiooldokodo, byke oronuudiin reformiistanuudiin pociifiid josonii kooson ygenyydee kolo kajaza kolbooto ulasiigi dobtolko dobtolgodo ile tusalalcakani sezeg ygii. S S S R-iin tukaida tedenii zygees jabuulagdaza baigaa gydkelgenyyd bol dain baildaaniigi yzel surtaliin talaar beledkeke jabadalaas ondoo juuma bişe.

Caaşadaa nek. Lozoovski bol yiledberiçenii eblelyydiin kedelgeen ba yiledberiçenii eblelyydiin internacanaaliin kedelmeride zeblelte ulasiin yiledberiçenii eblelyydiin kedelgeenii bajalig turşalganuudiigi bişe oronuudta şilzyylkiin telee yiledberiçenii eblelyydiin internacanaaliin temecesen temeceliigi iledkezei.

Nek. Lozoovski bol eeriingee ygiin duusaltiin kubida kolooni ba imperaliis oronuudta kubiskaliin kedelgeenii debzeze baisaniigi iledkebe.

Kitadta ulaan cereg bekizeze, daisanii ceregyydiigi beje teeşe tatan ulaan ceregyyd bolgon baildaanuudta jabuulza baina. Jerenkiidee ba ilangujaa Şankaida kedelmeriçenii kedelgeen aguu jikeer debzeze baina. Şankaida japootondo egesen kariuu bol, zebken tyynde soldaaduudiin kamaadasanaar yle baran basa tyynde imperaliistanariin cemeren orokoos eesediingee oroniigi kamagaalza Şankain kedelmeriçenii kamaadalcasanaas kyçetei kariuu bolson baina. Kitadiin kubiskaliin kedelgeenii sonirkoltoi zyileni bolbol tere bol eesediingee byrziiteniigi ba gadaadiin imperaliistanariigi esergyy çiglyylegdesen kedelgee men azai, Udaani nek. Lozoovski bol bişe ondoo oronuuddaki kubiskaliin kedelgeenii tukai jabaza. Poolşo bol kubiskaliin emene baisan oron men geze tere temdeglen kelebe. Ene oronuudiigi byke gazaruudtani angiiin baildaanuud tasaralta ygii bucalan garça baina.

Yiledberiçenii eblelyydiin internacanaaliin gol zorilgo bolbol jerenkii ba nen tyryyn delekei deereki jikeken oronuudiin kedemeriçen angiiin olonki kubiigi beje teeşe tataka jabadal men. Manai ujalga bol odoo tokiooldood baigaa delekeideki ediin zasagiin syylşiin kriizis bolgokiigi çarmaika jabadal azai.

Dain baildaan bolbol SSS-iin kilede oirotozo baina. Azalçanii byke sanal bodolni kolbooto ulasiin talada baina. Bidener bol dain baildaaniigi esergyyceze temeceke ba dain baildaanii bolko cagiigi koişoluulkiin tukaida ali çadaka argaa kiine. Gebeçi kerbee dain baildaanii tokiooldobol, kerbee kolbooto ulasta byrziitenii dobtolon orobol yiledberiçenii eblelyydiin internacanaaliin byke delekei deereki geşyyd bol zeblelte oronii kedelmeriçetei kamta SSSR-iin telee ba komuniismiin bucalta ygiigeer ilaza mandakiin telee temeceke baina.

(Nergice aliga taşaba).

Zəbləltə ulasta

Kizagaariin aradiin azakuin zəbləl bol kyngən aza yiledberiligi erkilke zakirgaan bolgogdobo

Irkyytsk, 3. Kizagaariin gyicedkeke komiteediin togtooliin josoor Zyyn Sibiiriin Aradiin aza akuin Zəbləl bol Kizagaariin kyngen aza yiledberiiin zakiragaan bolgogdon şinedken emkidkegdeke bolbo. Buriaad Mongoliin Aradiin aza akuin Təb Zəbləl bol kyngen aza yiledberiiin narkomaad bolgogdoko bolzoi. Zyyn Sibiiriin kyngen aza yiledberiiigi erkilke zakirgaanii medelde 18 əəsədəə erkete yiledberiiin oronuud ba kolbooto ulasiin zergetei 5 kontooronuud baika azai.

Irkyygiin kotiin namiin komiteed bol Maarksa Leeniniі surtaliigi erkim sain jabuulsanii tula damzaka ulaan tug ababa

Irkyytsk, 4 (T) Irkyygiin Kotiin namiin komiteed bol Maarksa Leeninii kymyyzeliigi sain jabuulsanii tula Kizagaariin namiin Komiteedoos damgaka alaan tug ababa.

* * *

Irkyytsk, 4 (T). Çernovskoin nyyrsenii kebteşiigi şinzelge Çitiin oiroçadar 100 milijoon toonoos deeşe nyyrsen baina geze todoruulagdaba. Tus nyyrsenii kebteşiigi aşaglaka jabadaliigi çangadkaka zorilgoor milijoon toon nyyrse maltan gargaka çadaltai şaakta baiguulka jabadal beledkegdeze baina.

Zyyn Sibiiride ciindaa tagnan biderke jabadalda gargaşalka zəərligi jikedkeke çukala geze RSFSR-iin ulasiin təsəbləkə komiis bodomzolbo

Moskvaa, 4 (T). RSFSR-iin ulasiin təsəbləkə komiis bol Zyyn Sibiirtesligdaa tagnan biderke jabadalda yargaşalka zəəriiin təsəbiigi dakin yzeze 1 milijoon təgərig baisanii orondo 10 milijoon təgərig bolgokiin çukala tukai asuudaliigi SSSR-iin ulasiin təsəbləkə komiisiin əmənə tabiba. Sliudaagiin tukai kereg sulabtar baina geze RSFSR-iin ulasiin təsəbləkə komiis bodono. RSFSR-iin aradiin komisaaruudiin zəbləliin togtooliin Sliudaagiin aza yiledberiiin byteen gargaka edlelyydiigi ene zilde 1 mingan toon kyrgeke geze ujalgalza baikada Zyyn Sibiiriin sliudaagiin aza yiledberi bol ene zilde oroi 600 toon sliudaa olko gesen prograamatai baina.

Kyngen aza yiledberiin narkomaad bii bolbo

Buriaad Mongoliin Təb Gyicedkeke komiteed bol aradiin aza akuin təb zəbləliigi kyngen aza yiledberiiin narkomaad bolgon şinedken emkidkeke geze togtoobo. Kyngen aza yiledberiiin aradiin komisaartaa nək. Çizaanov tomilogdobo. Basa tuş narkomaadiin dergede oi ba kynoe aza yiledberi kojoriin keregiigi erkilke naidalga tanar baika geze bodomzologdobo.

* * *

Zəbləlyydiin erkim sain keltesyyd ba təleələgçədiin bələgyydiigi çilen olko koonkursa sonoskogdobo

Main negenees ijyyliiin 1 edər kyrtele 2 sariin bolzorto zəbləlyydiin erkim sain keltesyyd ba təleələgçədiin bələgyydiigi çilen olko koonkursa sonoskoko geze Buriaad Mongoliin Təb gyicedkeke komiteed togtoobo. Tus koonkursiigi udaridakiin tula Təb gyicedkeke komiteediin dergede tuskai komiis togtoogdoson baina. Gadana erkim sain keltesyyd ba təleələgçədiin bələgiigi şagnakiin tula 3000 təg. zasa emkidkegdezei.

Koriiin aimag bol məngən sangiin təsəbiigi sain gyicedkesenii tula damzaka ulaan tugaar şagnagdaba

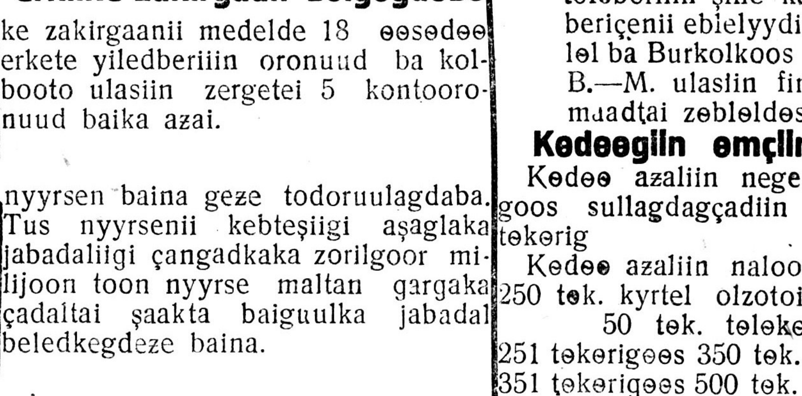
Buriaad Mongoliin Təb Gyicedkeke Komiteed bol məngən zəəriiigi elsyylkiin təsəbiigi byteemzetei gyicedkegçədiigi şagnakiin tula kojordugaar damzaka ulaan tugiigi bii bolgoson baina. Ene ulaan tug bol koriiin aimagta əgtəkə geze şiidkegdeze, ulaan tugiigi tuşaan əkiin tula, təb gyicedkeke komiteediin geşyyn nək. Ajuuşiin Koriiin aimag oçobo.

* * *

1932 ondo Buriaad Mongoliin komuniis yniversiteed neegdene

RSFSR-iin gegeereliigi erkilke narkomaad 1932 ondo Buriaad Mongol ulasta komuniis yniversiteediigi neeke geze təsəbləbə. Ene komuniis ynikeristeedte tyryyçiin zil 100 suragçadiigi ababal zokino geze RSFSR-iin ulasiin təsəbləkə komiis bodomzolson baina.

Socaliis şubuun azaliigi çukalaçalajaa.

Dagbiigi kolkoosoos ceberlegti

Mukar Şiber. Cuulgiin somonii „Erdem“ arteelda əngərəgçə 31 onii yjede tyryylegçe jabasan Dagba Sudnimpiliin gegçe tus arteeliigi ynekeeree kudkuulza butargaka geze jabasan baina. Zişeelebel: Mən onii fivraali sarada boloson cagaalganii yjede ekeneriigi sugluulza, kara arki uuka zuura, tede ekenerte „Bii bol arteeliin dunda jabakadaa arai geze kuuliiin zaabariiigi dyyrgesen mete jabadag ba **naanaa ulaan caanaa cagaan kyn geeşebi, karin namaigi ulaan sanaltai geze buu sanagtii“** g. m, eldeb zokiko ygii ygenyydiigi karankii aradiin dunda t… san baina.

Gadna cylelgede oçoso… Dylzen Ajuuşiin gegçi… maşiiniigi əəriingəə ger… gaad baisanaa todoroson…

Mən, arteeliingaa du… zokiko ygii ygenyydiigi ja… na „Taanar bol juuçi m… bygede minii gariin saba… daka ulas geeşəte“ g. m… dag baina.

Iimede darui arteelaasn… zokiko kemzee abka ke…

Guursa ba be…

Ed kereglegçediin korşoonii dif-pai şine kemzeegeer tələgdəkə

Dooro dursagdasan ed kereglegçediin korşoonii dif—pain tələbəriiin şine kemzeegi yiledberiçenii ebielyydiin B.—M. zəbləl ba Burkolkoos sojuuza bolon B.—M. ulasiin finaansiin arkomaadtai zəbləldəsən baina.

Kədəəgiin əmçiin azaltan

Kədəə azaliin negedkemel naloogoos sullagdagçadiin dif—pai—20 təkərig

Kədəə azaliin naloog tələgçəd: 250 tək. kyrtel olzotoi bol, dif—pai 50 tək. tələkə.

251 təkərigəəs 350 tək. kyrtel-70 tək.
351 təkərigəəs 500 tək. kyrtel-105 tək.
501 təkərigəəs 700 tək. kyrtel-160 tək.
701 təkərigəəs 1000 tək. kyrtel-205 tək.
1001 təkərigəəs deeşe bol-270 tək.

14 nasanaas deeşe nasatai əərəə tuskai olzo ygii bylener, geriin ezenii pain 1/4 tələkə josotoi.

Kolkoos azaltanii

1. Kədəə azaliin komuuniin geşyyn bəgəəd, əərəə tuskai olzotoi azal kiize çadaka geşyyn bol dif—pai—35 tək. tələkə.

2. Kədəə azaliin arteeliin geşyyn bəgəəd tuskai olzotoi azal kiize çadaka bol, dif—pai 45 tək. tələkə.

3. Kədəə azaliin komuuniin geşyydiin bylener (tuskai olzo olzo çadaka) bol—10 tək.

4. Kədəə azaliin arteeliin geşyydiin bylener (tuskai olzo olzo çadaka) bol—15 tək. tələkə.

AZAGLALTA: Jəriin majagtai kolkoosiin geşyyd (T.O.Z. ba bişe zize kamtaraluud) bol, əmçiin azaltanii tələkə kemzeegeer tələkə josotoi.

Kədəlmərçən, 1 alba kaagçad, korşoonii geşyyn bolson gariin yiledberiçenii dif-pai tələkə kemzee.

1. Sariin 50 tək. kyrtel calin abagçad—22 təg tələkə. 2. sariin 51 təkerigəəs 70 tək. kyrtel—35 tək. 3. sariin 71 təkərigəəs 90 tək, kyrtel—41 tək. 4. sariin 91 təkərigəəs 100 tək. kytel—48 tək. 5. sariin 101 təkerigəəs 120 tək. kyrtel—68 tək. 6 sariin 121 təkərigəəs 150 tək. kyrtel—78 tək 7. sariin 151 təkərigəəs 200 tək. kyrtel—104 tək. 8. sariin 201 təkərigəəs 250 tək. kyrtel—124 tək. 9. sariin 251 təkərigəəs 300 tək kyrtel—150 təkərig. 10. sariin 301 təkərigəəs 350 tək. kyrtel—180 tək. 11. sariin 351 təkərigəəs deeşe bol 210 təkərig.

Kədəlmərçən, alba kaagçad ba gariin yiledberiçenii bylener (14 nasanaas deeşe) əərəə olzo olodog ygii bolbol, geriin ezenii tələdəg pain 1/4 təlkə josotoi

Əərəə olzo olodog bylener bol, əəriingəə calingiin kemzeegeer tələkə josotoi.

Korşoonii geşyyn … gariin yiledberiçenii … pai.

1) 500 tək. kyrtel olzo… 30 tək tələkə. 2) 501 tək… təkərig kyrtel—35 tək. 3)… rigəəs 900 tək. kyrtel—… gol təkərigəəs 1200 tək. … tək. 5) 1201 təkərigəəs … kyrtel—105 tək, 6) 1801 … 2400 tək. kyrtel—160 tək… təkərigəəs 3000 tək. kyrt… 8). 3001 təkərigəəs 3600 … 250 tək. 9). 3601 təkəri… tək. kyrtel—300 tək 10). … rigəəs 4800 tək. kyrte… 11). 4801 təkərigəəs 6000 … 400 tək. 12) 6001 təkəri… bol—450 təkərig.

Tyynii bylenereni ge… dain 1/4 tələkə josotoi.

Bişe zonii.

1. Duunii erke kasagda… gaçuud ba busa etegee… əəsediingəə tələdəg tuska… kemzeegeer tələkə bolboçi… rigəəs dooşo bişe tələkə…

2. Yje yjeer kədəldəg … çən 17 tək. tələkə.

3. Ulaan ceregyyd bol … oroltiin tələbəri nege tək… dyyren erkete koopiraacii… toologdono.

4. Nege sariin 25 tək… calin abagçad ba mən 25 … stipeende abadag suragçad… dainda gemtesen invaliid … irgenii dainda gemtesen i… bolon busa olzo olodog y… tedkeberi abagçad bol,—… pai tələkə josotoi.

Leeninii zokiooluud gryzlin kelen deere garna.

„Sakilgaanii“ (Gryyziiin kebleliigi erkilke gazar) bolbol 1932 onii syyl boltor Leeninii 6 toomto zokiooliigi urçuulza 1933 onii janvaarı… de keblen gargaza emkilke…

Uran zokiooluud tataar kelen deere.

Tataariin Kazaan kotodoki keblel bolbol uran zokioolço tyrgeeniviin „ecegener ba kyyked“ geze zokiooliigi tataar kelen deere urçuulza gargaba. Mən serafimivooçiin uraskal, M. Goorikiin „Minii teedyyd“ gesen zokiooluud… daad keblelgende əgtəbə.

Zişee abagtii.

Mukar—Şiber. Bodonguud somon dotor məngən sangiin kampaani 105% dyyrgegdesen baina.

Tiin byke aimag dotor arai geze maartiin 20—nii medeegeer 20% gyicedkegdesen baina.

Tiime melekiin kurdabça… bagçad Bodonguudiin somo… şee abça bolşoviigiin kurda… jabuulkiigi keçeeke keregtei…

Bolşoviig,

Sonini erkilegçe C. Dondobiin.

В.-Удинск, тип. БГИ зак. №1253 Бурлит 494 тираж №…